

HEDVIG ELISABETH CHARLOTTAS

DAGBOK

IV

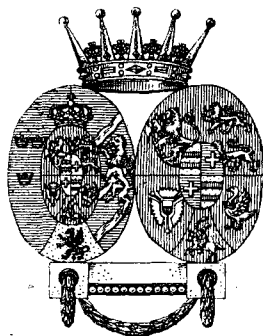
1793—1794

ÖFVERSATT

AF

CECILIA AF KLERCKER

FÖDD LEVENHAUPT

STOCKHOLM

P. A. NÖRSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

Innehåll.

CCX. Bref för januari månad 1793:

Sid.

Den politiska ställningen i Europa, återblick på förhållandena i Sverige före och vid hertigens tillträde till regeringen, inskränkt tryckfrihet, upploppet i Stockholm den 7 januari, förändringar inom polisväsendet i anledning därpå, rykten om högförräderi, garnisonen förstärkes 1.

CCXI. Bref för februari månad 1793:

Ludvig XVI:s död, skildring af baron Reuterholms karaktär, hans inflytande på hertigen, Ruuthska affären, ryske ambassadören greve Stackelbergs uppträdande, hertigens begäran om hans rappellerande, finska officerare hemförlovas, baron Cederströms utnämning till generaladjutant, öfverste Stedingk skickas till Petersburg i särskild mission 18.

CCXII. Bref för mars månad 1793:

Jubelfesten i Uppsala, vissa rykten hvilka voro nära att förhindra resan dit, oroligheter bland studenterna, åtgärder och beslut af regeringen med afseende på inre angelägenheter, förbud mot yppighet och öfverflöd, tillsättande af flera nya ämbeten, grefve Stackelbergs rappellerande, Sveriges hållning gentemot stormakterna, neutraliteten, baron Staël von Holsteins resa till Paris 25.

CCXIII. Bref för april månad 1793:

Förhållandena i Frankrike, Sveriges ställning till detta land, oroligheter bland studenterna i Lund och Åbo, revolutionära strömningar i Sverige, statssekreteraren Zibets afskedande, hertigen förbereder ett stort läger å Ladugårdsgärdet samt påbjuder ändringar af uniformer 34.

CCXIV. Bref för maj månad 1793:

Sveriges neutralitet hotad, Ryssland försöker göra sitt inflytande gällande, vår ställning till detta land, hertigens kommuniké till

	Sid.
utländska hof, baron Staël von Holsteins vistelse i Paris, flera utnämningar, nya skatter, olyckstillbud i Dannemora grufvor	38.
CCXV. Bref för juni månad 1793:	
Onödig mobilisering på grund af Rysslands rustningar, kostsamma ändringar å officerarnes uniformer, landets dåliga finanser . . .	41.
CCXVI. Bref för juli månad 1793:	
Kungens och hertigens resa i landsorten, hertiginnans resa till Medevi, förordnande af regering under kungens och hertigens bortovaro, stämningen i landet, kungörelse angående den finansiella ställningen	44.
CCXVII. Bref för augusti månad 1793:	
Festligheter i anledning af kungens och hertigens återkomst till Stockholm, skvaller och ledsamheter på Drottningholm, not från ryska kejsarinnan, herr von Engeströms aflägsnande och utnämning till minister i London, brännvinsskatten, generaladjutanten baron Cederströms karaktär, kungens vänskap för grefve Jacob De la Gardie	47.
CCXVIII. Bref för september månad 1793:	
Hertigens svar på ryska noten, Sveriges kritiska ställning, nöjen anordnas för att roa kungen, stridigheter i anledning af brännvinsskatten, mystiskt uppträdande i Stockholm af en portugis	51.
CCXIX. Bref för oktober månad 1793:	
Återigen brännvinsskatten, baron Reuterholms inflytande på hertigen, förslag om besparingar inom hofvet, karaktäristik af männen i hertigens omgifning, fester på Drottningholm	55.
CCXX. Bref för november månad 1793:	
Teaterföreställning till frände af kungens födelsedag, drottningens af Frankrike död, hertigens slöseri, ryske ambassadören grefve Rumjantsevs ankomst, förvecklingar i anledning däraf, beslut angående slussarna vid Trollhättan, fortsättning på karaktärs-skildringar	64.
CCXXI. Bref för december månad 1793:	
Hertiginnans sjukdom, hertigens brist på förtroende till sin gemål, en sammansvärjning upptäcket, flera personer arresteras för högförräderi däribland hoffröken Rudensköld, händelser som stå	

i samband med denna komplot, baron Josias Cederhjelm anställes i finansdepartementet, ombyte af polismästare, Delisle och andra fransmän utvisas från Stockholm, ledsamheter af flera slag 72.

CCXXII. Bref för januari månad 1794:

Öfverblick af den politiska ställningen i Europa och Amerika, Sveriges förhållande till främmande makter, Armfeltska högmålet, baron Armfelts och fröken Rudenskölds brefväxling m. fl. skrivelser, grefve Rumjantsevs hållning, Signeuls arrestering, misstankar emot grefve Gyldenstolpe, rykten i anledning af sammansvärjningen, missnöje med hertigens styrelse, förordningen emot yppighet och öfverflöd, skvaller, kungörelse angående likvidering af penninglån, rykten om kungens förmålning med en rysk storfurstinna samt angående attentat mot hertigen, fantastisk berättelse om ett planerat försök att befria fröken Rudensköld, öfverste Aminoff anses vara invecklad i stämplingarna, en värdshusvärd angifves för revolutionära yttranden 85.

CCXXIII. Bref för februari månad 1794:

Missnöje med hemlighållandet af rättegångsförhandlingarna i Armfeltska högmålet, grefve Gyldenstolpes tvetydiga hållning bestyrker misstankarna mot honom, La Sources häktande, upptäckt af nya konspiratorer, baron Palmqvist fördröjer sig på väg till Neapel, oro för ett attentat på hertigen, en kommitté upplöses 109.

CCXXIV. Bref för mars månad 1794:

Hofrättens betänkligheter, öfverstelöjtnanterna Sandels och Ehrenström frigifvas, en kista innehållande bref anländer från baron Armfelts egendom Lindnäs i Östergötland, baron Palmqvists misslyckade expedition till Neapel, baron Armfelt låter införa ett rättfärdigande i utländska tidningar, regeringen utfärdar en proklamation angående sammansvärjningen, obetänksam hänsyftning på Ryssland, misstankar att kejsarinnan gifvit baron Armfelt en tillflyktsort i Ryssland, herr Sköldebrands audiens, baron Staëls ankomst till Stockholm och rådplägingar med regeringen samt afresa till Frankfurt och Köpenhamn, besök här af danskt riksråd, förberedelser till en traktat med Danmark, hertigens ovänlighet mot hertiginnan, hennes lidanden och olyckliga äktenskap, hertigens styrelsesätt och karaktär, åtgärder vidtagna under hertigens regering 119.

CCXXV. Bref för april månad 1794:

Ett schatull innehållande baron Armfelts papper blir funnet i Italien och anländer till hertigen, sammansvärjningen och dess en-

skildheter kunna i följd därpå offentliggöras i tidningarna, kungens guvernör grefve Gyldenstolpe komprometterad och afskedad, försök att misstänkliggöra hertigen i kungens ögon, baron Armfelts och de häktades skuld bevisad, hertigen påbjuder återupptagande af rättegången, förhör med fröken Rudensköld och herr Ehrenström, viktiga handlingar befinnas gömda i ett skrin på Vaxholms fästning, baron Armfelts revolutionära planer och ryska intriger, redogörelse för i stämplingarna invecklade personer, förhör med La Source, uppmaning till utländska hof angående baron Armfelts utlämnande, han erhåller skydd i Neapel, grefve Ruuths redovisning, de krigförande makterna och vår neutralitet, möjlighet för en traktat med Danmark, frivilliga bidrag till sjörüstningarna, deputationer, en underofficer skjuter sig af samvetskval öfver falskt vittnesmål 132.

CCXXVI. Bref för maj månad 1794:

Afskrift utaf konventionen med Danmark, vår utrikespolitik, hofvets i Neapel hållning, baron Armfelt och hans medbrottslingar, hans flykt från Neapel och resa till Ryssland, kommitté i Karlskrona för behandling af flottans angelägenheter 154.

CCXXVII. Bref för juni månad 1794:

Gissningar angående kungens resa, bestämmelse slutligen fattad rörande densamma, prinsessan beder om nåd för fröken Rudensköld, ett brott som denna för länge sedan begått kommer i dagen, rykten om att hertigens lif sväfvar i fara, baron Armfelt i Ryssland, grefve Stenbocks berättelse om sin mission därstädes, kejsarinnans missnöje med svenska regeringen, grefve Stackelbergs ränker, herr och fru Diwoff, baron Armfelts justifikation 168.

CCXXVIII. Bref för juli månad 1794:

Hertiginnans resa, skämtsamt upptåg på Drottningholm, baron Palmqvist anländer till Stockholm, dyrtid och brist på lifsförnödenheter, diplomatiska kårens missnöje med rikskanslern, flera utländska ministrar lämna Stockholm, affären De Besche-Thyselius, kejsarinnans hållning gentemot Armfeltska konspirationen, grefven och grefvinnan de St. Priest i onåd, kungens sinnesstämning 178.

CCXXIX. Bref för augusti månad 1794:

Ledsamheter inom hofvet på Drottningholm, kungens hållning och uppförande, beskrifning på hans karaktär, hans omgivning, baron Staël, närmandet till Frankrike, neutralitetskränkingar,

England lofvar återlämna fartyg, militära åtgärder, afskedande af officerare och civila tjänstemän, grefvinnan Armfelt hindras återvända till Sverige, grefve Jacob De la Gardie, förberedelser till domens afkunnande i ArmfELTSKA högmålet, hertigens sinnelag, prinsessan vänder sig till baron Reuterholm med ny nådeansökan för fröken Rudensköld, redogörelse för förloppet af hela rättegången med de i ArmfELTSKA konspirationen invecklade personerna, karakteristik af fröken Rudensköld och af baron Armfelt, hans karriär 188.

CCXXX. Bref för september månad 1794:

Hertiginnans bekymmer i anledning af strängheten mot de anklagade, domens afkunnande och verkställighet, fröken Rudensköld på schavotten, missnöje bland allmänheten, hertiginnan får förebråelser för visadt deltagande, hertigens vrede, miss-tankar mot hertiginnans vän, baron Reuterholms hämndlystnad, fröken Rudensköld föremål för medlidande, byst af Gustaf III som icke får förevisas, hertigens och baron Reuterholms böjelse för mystik, prinsessans återkomst, hertiginnans inköp af en ring som tillhört fröken Rudensköld uppväcker hertigens och baron Reuterholms missnöje, förvecklingar med Neapels hof i anledning af anhållan om baron ArmfELTS ar-
restering, korrespondens i detta ärende, Sveriges uppträdande klandras skarpt af öfriga makter 224.

CCXXXI. Bref för oktober månad 1794:

Det allmänna missnöjet i anledning af de sammansvurnas hårda straff, Ehrenströms benådning, rättegången emot baron Palmqvist, försök att genom gratisförplägning vinna folket för regeringen, kungörelse i kyrkorna i sammanhang med högmålets afslutning, upptäckten af en planerad sammansvärjning mot konungen af England, Ruuthska processen, sympatier i Sverige för baron Armfelt, revolutionär rörelse i utlandet särskildt i Danmark, obegripligt tillmötesgående där emot Gustaf III:s mördare, svenska regeringens pommerska politik, deputation från Pommern, det s. k. »diplomat-grälet» och dess följder 258.

CCXXXII. Bref för november månad 1794:

Hertiginnan utsatt för hänsynslös behandling och sårande miss-tankar från hertigens sida, tvist med hertigen, hertiginnans bekymmer, general-amiralen grefve Ehrens värds befattning indrages, anekdot från utrikesdepartementet, rykten om svenska regeringens val till fredsmäklare och om en svensk-fransk allians, frivilliga bidragen till flottans mobilisering, statskontorets klena finanser, en spådom grundande sig på sägnen om Carl XI:s dröm, deputationer från landsorten, kungen del-

tager för första gången i ordenskapitlet och utdelar en massa ordnar, förhållandet till diplomatiska kåren, förslag om riksdagens sammankallande, Ruuthska processen, Polen upphör att vara konungarrike 272.

CCXXXIII. Bref för december månad 1794:

Oenigheten emellan hofven i Sverige och Neapel, anonym försvarsskrift utgifven i sistnämnda stad och neapolitanska hofvets förklaring, Sverige kommer i spändt förhållande till hofvet i Wien, missämja i landet på grund af inskränkning af brännvinsbränningen, baron Cederströms utnämning till general en chef för artilleriet, domen öfver baron Palmqvist, baron Armfelts ryska dekoration, Gustaf III:s fördolda skatt 293.

Anmärkingar och senare tillägg 300.

Bref från hertiginnan 308.

Personregister 312.